

WSŁUCHAJ SIĘ W ICH GŁOS ZOBACZ W ICH OCZACH SIEBIE

Oto trzymacie Państwo w rękach 12 kart oraz film – podsumowanie szczególnych działań Caritas przygotowane z okazji rocznicy przypadającej 24 lutego 2023 roku. Dla mieszkańców Ukrainy i uchodźców tego właśnie dnia mija 12 miesięcy koszmaru wojny, ale też 12 miesięcy wypełnionych nadzieją i wiarą w ludzką solidarność. Dla Caritas i milionów Polaków, którzy nieśli pomoc Ukrainie, mija wyjątkowy **ROK POMOCY**; rok ogromnego zaangażowania, ofiarności i otwartości na drugiego człowieka, przekraczającego wszelkie bariery. Dziś tym, którzy wsłuchali się w głos skrzywdzonych i niosąc pomoc dostrzegli w ich oczach siebie, z głębi serca **DZIĘKUJEMY!**

STANĘŁY NAMIOTY NADZIEI I PRZYGRANICZNE PUNKTY POMOCY

Po wybuchu wojny na Ukrainie Caritas w Polsce, a szczególnie Caritas diecezji przygranicznych, natychmiast zmobilizowała siły, by nieść pomoc uchodźcom, których liczba z dnia na dzień rosta. Przybysze często byli zziębnięci, niehumanitarnie zmęczeni, wygłodzeni i dezorientowani. Podróżujący koleją lub autobusami mieli ze sobą jedynie to, co byli w stanie unieść w rękach. Po polskiej stronie granicy czekało na nich ciepłe przyjęcie. Oprócz punktów z herbatą, kanapkami i gorącym posiłkiem stanęły także Namioty Nadziei. Tu każdy mógł przyjść, ogrzać się, odpocząć, posilić i otrzymać artykuły pierwszej potrzeby, jak koce, ogrzewacze, termosy. Matki mogły nakarmić niemowlęta, a starsze dzieci, otoczone opieką wolontariuszy, odzyskiwały spokój i uśmiech. Przybysze mogli liczyć też na informację, pokierowanie do miejsc noclegowych i transport. Oprócz Namiotów Nadziei uchodźcy byli przyjmowali także w punktach recepcyjnych znajdujących się m.in. na dworcu w Przemyślu, Krościenku, Korczowej i Zosinie. W czasie największego natężenia ruchu na granicy pracownicy i wolontariusze samej tylko Caritas Diecezji Przemyskiej przygotowywali dla uchodźców 30 tys. kanapek dziennie, a w pierwszym tygodniu wojny wydali 50 tys. ciepłych posiłków.

---

30 TYS. kanapek dziennie w czasie największego ruchu na granicy

2 MLN uchodźców z Ukrainy otrzymało pomoc od Caritas; uchodźców, którym Caritas pomogła na granicy, było o wiele więcej

DZIECI ZNALAZŁY BEZPIECZNĄ PRZYSTAŃ

Dzieci pokrzywdzone przez los, dzieci z pieczy zastępczej. Na Ukrainie miały namiastkę domu – dom dziecka – ale w wyniku wojny straciły i to. Dziś uśmiech wraca na ich twarze, bo w ośrodku pod Częstochową znalazły bezpieczną przystań i radość, którą czerpią z codziennych zajęć i zabaw. Ośrodki Caritas w Polsce zaczęły przyjmować dzieci ukraińskie z pieczy zastępczej już od marca 2022 roku. Dach nad głową znalazło 700 dzieci najbardziej pokrzywdzonych przez los. Wszystkie zostały otoczone troskliwą opieką – zarówno przez swoich dotychczasowych opiekunów z Ukrainy, jak i nowych, z Polski, w tym wielu wolontariuszy różnych specjalności – pedagogów, psychologów, wychowawców. Zapewniono im, odzież (co szczególnie ważne, bo dzieciaki przecież rosną), wsparcie medyczne w razie potrzeby, a także zajęcia integracyjne, terapeutyczne i edukacyjne, w tym naukę języka polskiego.

---

700 dzieci z pieczy zastępczej znalazło dom
w ośrodkach Caritas na początku wojny

ponad **370** dzieci z Ukrainy otrzymało stypendia w ramach
programów Skrzydła i Dwa Talenty

TAK WIELE DOBRA W DZIEŃ DOBRA

Pikniki, festyny, koncerty, zawody z udziałem tysięcy wolontariuszy Caritas. Ponad 700 zespołów wolontariuszy Caritas organizowało wydarzenia w całej Polsce w dniach 22-23 kwietnia oraz 24 kwietnia 2022 roku, w Niedzielę Miłosierdzia Bożego, na które przypadło patronalne święto Caritas. To święto, nazwane Dniem Dobra, jest pełnym radości celebrowaniem idei bezinteresownego pomagania, dlatego jego celem była integracja naszych braci z Ukrainy i wsparcie „Miejsc, które stały się domem”. Te miejsca to prowadzone przez Caritas placówki, takie jak rodzinne domy dziecka, świetlice środowiskowe, domy samotnej matki czy centra kryzysowe, w których schronienie znaleźli uchodźcy z Ukrainy. 24 kwietnia Kościoły wschodnie obchodzą swoją Wielkanoc. By być z tymi, którzy nie mogą świętować w swojej ojczyźnie, Caritas, razem z Polskim Holdingiem Hotelowym, zorganizowała Śniadania Wielkanocne dla gości z Ukrainy. Caritas diecezjalne oraz inne hotele zainspirowali się tym pomysłem i również zaprosili uchodźców do wspólnego świętowania. W sumie w całej Polsce w Śniadaniach Wielkanocnych uczestniczyło 20 tys. uchodźców z Ukrainy. W spotkaniu w Warszawie wzięła udział m.in. Agata Kornhauser-Duda, która złożyła przybyłym życzenia: *Niech duchowość Paschy sprawi, że będą Państwo choć na chwilę w stanie zapomnieć o wojnie, niech przyniesie nadzieję na lepsze jutro, na lepszą przyszłość.*

---

20 TYS. gości z Ukrainy uczestniczyło we wspólnych Śniadaniach Wielkanocnych

ponad **700** zespołów wolontariuszy organizowało wydarzenia w całej Polsce

POMOC HUMANITARNA

Na początku myśleliśmy przede wszystkim o tym, by jak najwięcej pomocy humanitarnej wysłać na Ukrainę. Na tym placu było mnóstwo towarów, jeden TIR wyjeżdżał, a przyjeżdżał następny – pokazuje przestrzeń za swoimi plecami pan Jacek, który koordynuje pomoc humanitarną w Caritas Archidiecezji Lubelskiej. Od początku wojny Caritas w Polsce wysłała pomoc humanitarną dla mieszkańców Ukrainy. Ludziom pozbawionym środków do życia, a często również schronienia, potrzeba wszystkiego. W TIR-ach i busach było wszystko, co potrzebne – żywność, ciepła odzież, koce, śpiwory, środki higieniczne. Były też artykuły medyczne, łóżka, generatory prądu... Skala pomocy była tak duża, że konieczne stało się usprawnienie transportu. Dzięki współpracy z partnerami zrzeszonymi w międzynarodowej federacji Caritas Internationalis powstał transgraniczny hub o powierzchni ponad 3000 m². Weszliśmy na wyższy poziom logistyki. Teraz możemy każdego dnia załadować i rozładować ponad 30 tirów – mówi z dumą pan Jacek. W czasie, kiedy setki TIR-ów i busów jechały w stronę Ukrainy, fala uchodźców odbywała podróż w drugą stronę. Wielu uciekających przed wojną otrzymywało pomoc na granicy, a potem także w docelowych miejscach pobytu, organizowaną przez Caritas diecezjalnie. Uchodźcy cały czas otrzymują od Caritas wsparcie w postaci żywności, rzeczy oraz gotowych posiłków.

---

260 MLN ZŁ to wartość pomocy humanitarnej wysłanej na Ukrainę

ponad **257 MLN ZŁ** to wartość pakietów żywnościowych i rzeczowych przekazanych uchodźcom z Ukrainy

SENIORZY POD SKRZYDŁAMI CARITAS

Władimir i Swietłana są w podeszłym wieku, ale do Polski przyjechali własnym samochodem. Tu przygarnęła ich polska rodzina. Nie musieli się o nic martwić, a za opiekę odwiedzali się gotując ukraińskie potrawy. Po kilku miesiącach wyjechali do córki, która od kilku lat mieszka na Florydzie. Jednak wielu seniorów z Ukrainy po wybuchu wojny znalazło się w tragicznej sytuacji. W jednej chwili stracili wszystko. Zostali sami, schorowani, bez środków do życia. Niektórzy zdecydowali się więc na ostatni desperacki krok – jechać w świat i liczyć na dobre serce obcych ludzi. Caritas szczególną opieką otacza polskich seniorów, dlatego nie pozostawiła bez pomocy również seniorów z Ukrainy. Bierze ich pod swoje skrzydła, bo są całkiem bezradni w nowej rzeczywistości. Już na początku wojny do Domu Spokojnej Starości Caritas w Kąkolówce trafiło kilka osób w podeszłym wieku. Seniorów przygarnęły też inne ośrodki Caritas. Wsparcie jest im niezbędne, bo nie są w stanie podjąć pracy. Otrzymują je między innymi w prowadzonych przez Caritas Centrach Pomocy Migrantom i Uchodźcom. Oprócz pomocy socjalno-administracyjnej, żywnościowej, rzeczowej i finansowej Caritas organizuje dla nich zajęcia integracyjne. Na przykład seniorzy, których wzięło pod swoje skrzydła warszawskie Centrum Pomocy Migrantom i Uchodźcom, od maja korzystali z wycieczek zwiedzali miasto, chodzili do kina i teatru, celebrowali ważne dla siebie święta, a w grudniu zasiedli do wspólnej wieczerzy wigilijnej.

---

405 TYS. uchodźców z Ukrainy będących w starszym wieku otrzymało pomoc

64 TYS. uchodźców z Ukrainy otrzymało wsparcie psychologiczne, w tym wielu seniorów

UCHODŹCY W CENTRUM

Ktoś poprosił o wózek dla dziecka, ktoś inny o sztalugi dla uzdolnionej nastolatki, a ktoś o kule dla starszej osoby. Naszą granicę wciąż przekraczają uchodźcy z Ukrainy, a większość z nich to kobiety z małymi dziećmi, a także osoby starsze, którym ciężko będzie podjąć pracę i usamodzielnic się. Między innymi z myślą o nich Caritas w szybkim czasie uruchomiła Centra Pomocy Migrantom i Uchodźcom. Obecnie na terenie kraju funkcjonują 32 takie Centra. Uchodźcy otrzymują w nich wsparcie materialne i finansowe, pomoc socjalno-administracyjną, psychologiczną i prawną, pomoc w nauce języka polskiego czy w znalezieniu zatrudnienia. Na czas załatwiania formalności ich dziećmi z oddaniem zajmują się wolontariusze. Do tej pory z Centrów Caritas skorzystało ponad 180 tys. beneficjentów. Najbardziej potrzebujący otrzymali karty przedpłacone i e-kody na zakupy. By sprostać zadaniom, Centra zatrudniają ponad 300 osób, a większość z nich pochodzi z Ukrainy. Jak powiedział dyrektor Caritas Polska, ks. dr Marcin Łycki, rozwijanie tych placówek jest dla organizacji jednym z ważniejszych zadań. *Ogromnie się cieszę, widząc, jak ta pomoc się rozwija. Jak angażują się w nią pracownicy Caritas i jak wielką wykazują się inicjatywą. Widzę też wdzięczność ludzi, którzy do nas po tę pomoc przychodzą* – podsumował dyrektor.

---

32 Centra Pomocy Migrantom i Uchodźcom udzielają kompleksowego wsparcia uchodźcom

ponad **180 TYS.** osób skorzystało ze wsparcia Centrów Pomocy Migrantom i Uchodźcom

WAKACJE MARZEŃ

Dla dzieci i młodzieży najważniejsze były dwa tematy – po pierwsze kwestia wzajemnego szacunku, a po drugie różnice między młodymi ludźmi z Polski i z Ukrainy. Nam jednak chodziło o podkreślenie tego, że różnice między nami też mogą nam coś dawać, mogą nas ubogacać – tak mówi o warsztatach realizowanych w ramach programu Ratownicy Marzeń trener, Krzysztof Derewecki. Warsztaty odbywały się w ubiegłym roku w czasie kolonii letnich organizowanych przez Caritas diecezjalne. W warsztatach i koloniach uczestniczyli zarówno podopieczni z Polski, jak i z Ukrainy. Ten wypoczynek w atrakcyjnych turystycznie miejscowościach był dla wielu młodych ludzi jedyną w ciągu roku okazją, aby „natadować akumulatory” poza domem. Dla podopiecznych z Ukrainy był czymś więcej – sposobem na to, by choć na chwilę zapomnieć o koszmarze wojny i o rozstaniu z bliskimi. I o bolesnym rozstaniu z ukochanymi zwierzakami, które zostały wiele kilometrów stąd... Z wypoczynku organizowanego przez Caritas zwykle korzystają dzieci z rodzin ubogich lub dysfunkcyjnych. Dzięki mądrej opiece psychologów, pedagogów i terapeutów najmłodszy mogą zapomnieć o problemach w domu, ale też porozmawiać o tym, jak sobie z nimi radzić. W ubiegłorocznej Wakacyjnej Akcji Caritas wzięło udział blisko 15 tys. dzieci i młodzieży, wśród których blisko 2 tys. to goście z Ukrainy.

---

blisko **2 TYS.** dzieci ukraińskich odpoczywało w Polsce w ramach Wakacyjnej Akcji Caritas

ponad **700** dzieci z Ukrainy skorzystało z warsztatów Ratownicy Marzeń

TORNISTER PEŁEN UŚMIECHÓW

Iwanek ma 6 lat. Mieszka z babcią i dziadkiem w starym domu we wsi Słobidka. Kiedy do wsi wkroczyły wojska rosyjskie, Iwanek i jego dziadkowie zostali wypędzeni na ulicę. W ich domu zamieszkali okupanci. Kiedy rodzina mogła już wrócić, okazało się, że dom został całkowicie splądrowany. Iwanek w tym roku powinien zacząć naukę w szkole, ale okupanci zabrali wszystko... Wiele dzieci, takich jak Iwanek, trafiło do Polski; bez kredek, zeszytów, książek. Najwyżej z jednym pluszowym misiem kurczowo ściskanym w ramionach. Między innymi z myślą o nich Caritas zorganizowała w ubiegłym roku cykliczną akcję Tornister Pełen Uśmiechów, w ramach której do dzieci z rodzin potrzebujących trafiło 10 tys. plecaków wypełnionych przyborami szkolnymi. Wśród obdarowanych były 4 tys. dzieci z Ukrainy. Inną inicjatywą Caritas związaną z początkiem roku szkolnego była akcja „Podaruj dziecku książkę – dodaj mu skrzydeł”, zachęcająca najmłodszych do czytania i rozwijania zainteresowań. W ramach akcji książki trafiły m.in. do świetlic i domów dziecka prowadzonych przez Caritas, gdzie opiekunowie organizują wspólne czytanie. Ponad 90 tys. książek w języku polskim, ukraińskim i angielskim otrzymały również dzieci uchodźców z Ukrainy.

---

4 TYS. dzieci z Ukrainy otrzymało plecaki wypełnione przyborami szkolnymi

90 TYS. książek w 3 językach trafiło do dzieci z Ukrainy

PACZKA DLA UKRAINY

Bombardowania, ewakuacje, niepewność jutra... Wojna na Ukrainie wciąż trwa, a sytuacja jej mieszkańców jest coraz trudniejsza. Większość z nich ma problem z dostępem do artykułów pierwszej potrzeby. *Wydarzyło się to nieszczęście i wszystkie pieniądze wydaliśmy. Nie odkładaliśmy większych pieniędzy. Nikt nie wiedział, że nastąpią takie czasy. Teraz potrzebujemy pomocy* – te słowa Anżety, której dom został poważnie uszkodzony w czasie ataku rakietowego na wioskę, mogą powtórzyć tysiące mieszkańców Ukrainy. Dla Caritas stało się jasne, że wysyłane od początku wojny konwoje humanitarne nie wystarczą i konieczne jest stałe wsparcie. Tak więc w maju 2022 roku zrodził się pomysł na akcję Paczka dla Ukrainy. W tym samym czasie Caritas pracowała nad usprawnieniem logistyki, współpracując z partnerami zrzeszonymi w międzynarodowej sieci Caritas Internationalis. Po wakacjach, w czasie drugiej edycji akcji, paczki mogły już prostą i szybką drogą trafiać do potrzebujących. Paczka ma za zadanie zabezpieczyć podstawowe potrzeby rodziny. Waży ok. 15 kg i zawiera żywność z długim terminem przydatności do spożycia (m.in. makaron, herbata, konserwy) oraz artykuły higieniczno-kosmetyczne (np. mydło, pasta do zębów, plastry opatrunkowe). W każdej paczce jest też dodający otuchy list po ukraińsku. Paczkę może przygotować każdy!

---

ponad **83 TYS.** paczek w ramach akcji Paczka dla Ukrainy trafiło do najbardziej potrzebujących mieszkańców Ukrainy

ponad **29 MLN ZŁ** to wartość wysłanych na Ukrainę paczek w ramach akcji Paczka dla Ukrainy

RODZINA RODZINIE RATUNKIEM

Ślady pożaru, ściany odarte z tynku, powybijane okna, podłogi pokryte grubą warstwą gruzu i szczątkami tego, co kiedyś było wyposażeniem domu. Nie ma niczego, co nadawałoby się do użytku. Tak wygląda dziś mieszkanie Liliji. Ale to nie jedyne zmartwienie kobiety i jej rodziny, bo oprócz dachu nad głową trzeba przecież mieć co jeść, a ze zdobyciem artykułów pierwszej potrzeby jest coraz trudniej. Rodziny ukraińskie są rozdarte. Ojcowie zostają, by walczyć, matki z dziećmi i osoby starsze wyjeżdżają za granicę lub migrują w bardziej bezpieczne rejony Ukrainy. Oprócz głodu i braku najpotrzebniejszych artykułów obawiają się chłodu. Braki w dostawie energii, brak opatu i najpotrzebniejszych artykułów oraz bezrobocie skazują ludzi na rozpaczliwe szukanie ratunku, a tych najstarszych – na dramatyczne czekanie na to, co przyniesie los. Bezczenna staje się w tej sytuacji pomoc z programu Rodzina Rodzinie, na którą od października 2022 r., przez rok, może liczyć 620 rodzin z diecezji kijowsko-żytomierskiej, a od roku 2023 o co najmniej 500 rodzin więcej. W sumie pomoc będzie otrzymywać co najmniej 1120 ukraińskich rodzin znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji. Rodzina Rodzinie to największy program zagraniczny realizowany przez Caritas Polska od 2016 roku. Jego siłą jest sprawdzona forma. Comiesięczne wsparcie finansowe daje najuboższym możliwość odbicia się od dna, np. poprzez uregulowanie czynszu lub rachunków za energię, a dzięki swojej powtarzalności – także poczucie stabilizacji.

---

620 rodzin ukraińskich otrzymuje wsparcie z programu Rodzina Rodzinie od 2022 r.

blisko **3000** osób na Ukrainie będzie otrzymywać wsparcie z programu Rodzina Rodzinie w 2023 r.

DROGA DO SAMODZIELNOŚCI

Żaden kraj na świecie nie zareagował na ból Ukraińców tak jak Polska – mówi Aleksandra, która wraz z dwójką dzieci przyjechała do naszego kraju z obwodu dniepropietrowskiego. Jest beneficjentką jednego z Centrów Pomocy Migrantom i Uchodźcom, które zaoferowało jej kompleksowe wsparcie. Uchodźcy z Ukrainy wiedzą, że muszą się jak najszybciej usamodzielnić. Dla wielu to wyzwanie, któremu nie prędko zdołają sprostać. Bo jak matka małych dzieci ma zacząć zarabiać? Jak osoba starsza, chora lub niepełnosprawna ma zapewnić sobie byt? Włączenie uchodźców decydujących się na pozostanie w naszym kraju w państwowy system socjalny wymaga czasu, dlatego Caritas poprzez Centra Pomocy Migrantom i Uchodźcom dystrybuje karty przedpłacone i e-kody na zakupy. To wymierna pomoc, pozwalająca przeznaczyć środki na najpotrzebniejsze artykuły, np. na świeże pieczywo czy warzywa, których – z oczywistych względów – nie ma w paczkach żywnościowych przekazywanych uchodźcom. Karty i e-kody mają pewne ograniczenia – nie można nabyć za nie alkoholu i papierosów – za to pozwalają beneficjentowi wybrać to, co jest mu najbardziej potrzebne. W 2022 roku Caritas przekazała uchodźcom z Ukrainy pomoc finansową w różnych formach o wartości 28 mln 400 tys. zł.

---

ponad **28 MLN ZŁ** to wartość pomocy typu cash assistance przekazanej uchodźcom z Ukrainy

blisko **5,5 MLN** paczek żywnościowych i pakietów rzeczowych otrzymali uchodźcy z Ukrainy

SIŁA WOLONTARIUSZY

24 lutego 2022 roku Agnieszka pracująca w restauracji na dworcu w Przemyślu o godzinie 10 rano skończyła swoją zmianę i wyszła do domu. W radiu usłyszała o wybuchu wojny na Ukrainie i postanowiła wrócić do kuchni – przeczuwała, że będzie potrzebna. W kuchni jest gorąco, okna są zamglone. Agnieszka nosi tylko podkoszulek pod kamizelką Caritas. Ogromne garnki parują na kuchni. Każdego dnia gotuje się tu 1800 litrów zupy dla przybyszów z Ukrainy. Jest jak w mrowisku, nikt nie stoi w miejscu. Wolontariusze kroją warzywa i chleb. Agnieszka smaży jajecznicę; jest zmęczona, bo śpi około 3 godzin na dobę. Tak niesamowite zaangażowanie to normalność dla 31 tysięcy wolontariuszy Caritas pomagających uchodźcom z Ukrainy. Tak chcą, bo przecież nikt nie wymaga od nich pracy ponad siły. 24-godzinne dyżury w gorącej kuchni lub na dworze, w chłodzie, nie pozbawiły Agnieszki, Pauli, Kaliny, Pawła, Swena, Magdy, którą widzimy na zdjęciu, i innych niezwykłych osób pomagających uchodźcom uśmiechu. Bo przecież jak nie uśmiechnąć się do wystraszonego dziecka z Ukrainy? Jak nie dać mu na pociechę garści stodyczy i pluszaka do przytulenia? Ta otwartość na drugiego człowieka przełamuje wszelkie bariery, również te językowe. Ta niezwykła empatia i wrażliwość pozwalają uchodźcom – tak przecież skrzywdzonym przez los – znów obdarzyć kogoś zaufaniem i odzyskać spokój. Dziękujemy!

---

31 TYS. wolontariuszy Caritas angażowało się
w pomoc uchodźcom od początku wojny

ponad **26 MLN ZŁ** to wartość posiłków wydanych
uchodźcom od początku wojny